

GEMEENTE
**Hardinxveld-
Giessendam**

Uitvoeringsplan 2025 Watertakenplan

Definitieve 2025
Zaak nr. 2024-0132032

1 Inleiding	3
2 Evaluatie 2024	4
3 Uitvoeringsplan 2025	7
Doorlopend beheer en onderhoud	9
Meerjaren uitvoeringsplan	10

1 Inleiding

Het eerste jaar van het Watertakenplan 2024-2033 is voorbij. Afgelopen jaar (2024) zijn verschillende taken uitgevoerd volgens het Uitvoeringsplan 2024. Op elk gebied van de watertaken zijn werkzaamheden verricht door de gemeente zelf, de buitendienst en door derden.

Het doel van het Watertakenplan is invulling geven aan de zorgplichten van de Wet milieubeheer en Waterwet voor een periode van 10 jaar. Samen met bewoners, bedrijven, waterschap en andere partners in de watersector zorgen voor afval-, hemel-, grond- en oppervlaktewater. Met hierin oog voor klimaatadaptatie, participatie en duurzaamheid.

Voorliggend Uitvoeringsplan 2025 bevat de evaluatie van 2024 en de uitvoering van 2025 met ook een doorkijk naar de langere termijn. Dit plan wordt vastgesteld door het college van B&W.

2 Evaluatie 2024

Naast dat er veel taken zijn uitgevoerd in 2024 schuift er ook een aantal door naar het volgende jaar. De evaluatie is besproken met de portefeuillehouder.

Rioolbeheer gaat over

- Doen we de goede dingen? Dit gaat over beleid
- Kan het systeem wat het moet? Dit gaat over het modelleren van de waterstromingen
- Doet het systeem wat het kan? Dit gaat over monitoren
- Doen we de dingen goed? Dit gaat over evalueren.

Gegevens op orde

- Als rioolbeheerder wil je weten wat er onder de grond ligt en wat de status is van je areaal. Hiervoor hebben we een beheerpakket (gisib). De rioleringsdata houden de rioolbeheerder en de databeheerder bij
- Leidinggegevens zijn aangepast, deze waren (nog) niet compleet. Nog niet alle gegevens zijn bekend, deze worden meegenomen zodra de leiding is geïnspecteerd
- Naast dat er jaarlijks een uitvoeringsplan opgesteld moet worden, is het ook goed om verder te kijken. Daarom komt er in het uitvoeringsplan 2025 ook een doorkijk naar de langere termijn.

Meldingen en klachten

- Uit mcmain en fixi komen de meldingen binnen. Meldingen uit fixi zijn er nauwelijks geweest. Meldingen uit mcmain waren er meer, maar deze worden niet altijd doorgestuurd (ter info) naar binnen. Er is (nog) geen koppeling gemaakt tussen mcmain en fixi, maar met de nieuwe ICT-ontwikkelingen zijn er nu wel mogelijkheden om de verstoppingsbrieven te archiveren via msteams
- Regelmatig overleg met de collega's van de buitendienst over verstopping en storing helpt om een inzicht te krijgen van wat er allemaal speelt in de gemeente. Dit voortzetten is belangrijk om inzicht te hebben in de verstoppingen en storingen
- Vanuit de buitendienst komen signalen van achterstallig onderhoud binnen, deze worden gedeeld tijdens overleg.

Reinigen en inspecteren

- Het reinigen en inspecteren van Giessendam-West fase 1 is dit jaar helemaal afgerond. Eind 2023 was hier al een begin mee gemaakt. Hieruit zijn veel schadebeelden naar voren gekomen. Deze zijn ook al gedeeld met het college. De voorbereidingen voor het herstellen zijn opgestart. Een gedeelte kan hersteld worden met deelreparaties. Een gedeelte kan gerelined worden en een gedeelte moet grootschalig worden aangepakt. Dit gaat meer kosten in (voorbereidings)tijd en geld
- Incidenteel zijn er leidingen gereinigd en geïnspecteerd waaronder het havengebied, Rijnstraat, Groot Veldsweer en de Wieling. Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd omdat er vermoedens waren van schade of verstopping
- Dit jaar zijn ook de vacuümpotten weer gereinigd en geïnspecteerd. De onderdelen die vervangen moesten worden, zijn hierin gelijk meegenomen
- Een aantal drukputten is ook weer gereinigd en geïnspecteerd, vaak naar aanleiding van storing
- Na de herstelwerkzaamheden van de calamiteit Nieuweweg/Middenwetering is heel het noordelijk deel van de Nieuweweg gereinigd en geïnspecteerd. De rapportage hiervan is op het moment van schrijven nog niet binnen. Mogelijk komen hier nog acties uit
- Op meerdere plekken in de gemeente zijn huisaansluitingen vervangen of hersteld (n.a.v. meldingen van bewoners). Deze kosten zijn van woning tot erfgrans voor de eigenaar en vanaf de erfgrans tot het hoofdriool voor de gemeente
- De rioolgemalen die het afvalwater (en hemelwater) van een bemalingsgebied verpompen naar de rioolwaterzuivering van het waterschap, moeten ook gerenoveerd

worden. Dit jaar is het rioolgemaal Juliana van Stolbergstraat zowel mechanisch als technisch gerenoveerd. Er zitten weer twee nieuwe pompen in en de besturing is ook nieuw

- Het vacuümgemaal Buitendams Buiten (onder de brug over de Marsstraat) heeft nieuwe besturing gekregen. Deze was flink verouderd
- Van de minigemalen (drukriolering Rivierdijk) is er een aantal vervangen. De kapotte worden (soms) gerepareerd, zodat er altijd reserve minigemalen zijn
- Als gemeente willen we duurzaam omgaan met de objecten in de openbare ruimte. Zodra een object (in de riolering o.a. de leidingen) de technische levensduur heeft bereikt, gaan we deze inspecteren. Toch kan het voorkomen dat sommige objecten eerder aan de beurt zijn, maar de meesten worden pas na de levensduur vervangen. Deze kosten worden later gemaakt, maar zijn al wel meegenomen in het budget. In het geval van de rioolcalamiteit Nieuweweg moest noodgedwongen het budget naar voren worden gehaald. Dit geldt ook voor de riolering in Giessendam-West

Communicatie

- In het kader van voorlichting over stedelijk water heeft een aantal keer een artikel in het Kompas gestaan. Onder andere over wat wel en niet door het toilet gespoeld mag worden en wat je moet doen bij verstopping. Dit soort artikelen hebben met regelmaat in de krant gestaan en dat zal ook in het nieuwe jaar gedaan worden
- In het kader van afkoppelen van de hemelwaterafvoer zijn er in 2023 rookproeven uitgevoerd, hiervoor zijn dit jaar herhaalbrieven verstuurd, met het verzoek om de hemelwaterafvoer van de minigemalen te halen.

Contracten

- Voor klein onderhoud aan de weg is een contract met De Kuiper Groep Noordeloos gesloten, hierin zijn ook kleine rioolwerkzaamheden als huisaansluitingen opgenomen
- Voor het reinigen en inspecteren van kolken is een overeenkomst met Vandervalk + Degroot ondertekend en de eerste ronde is in november 2024 gedaan
- Voor het reinigen en inspecteren van de leidingen is een overeenkomst met Jansen Rioolreiniging ondertekend en de eerste leidingen staan op de planning voor Q1 2025.

Afvalwater

- Op verschillende plekken in de gemeente zijn huisaansluitingen vervangen
- De mechanische riolering is helemaal gereinigd en geïnspecteerd. Dit geldt voor druk- en vacuüMRIOLERING.

Oppervlaktewater

- Dit jaar zou het waterschap contact opnemen over de waterkwaliteit in de gemeente. Dit hebben ze niet gedaan, maar Q1 2025 gaat er een stresstest uitgevoerd worden door het waterschap. Dit gaan we als gemeente voorbereiden door alle relevante informatie bij elkaar te zoeken.
- De watergangen zijn geschouwd door het waterschap op 1 november 2024. Hieruit zijn een aantal acties gekomen, die door de buitendienst worden opgepakt
- Eind augustus is de bestrijding van de Cabomba (waterwaaier) afgerond in de Buiten en Binnen Giessen. Het waterschap laat deze werkzaamheden uitvoeren en wij liften mee. Het harken moet een aantal keer herhaald worden
- De beschoeiing bij de Sluisweg en de Zalm is hersteld. Bij de Koningin Wilhelminalaan is een lage beschoeiing aangebracht ter hoogte van de Lange Wei, omdat daar de oever verzakte
- Bij de Troelstrastraat is de lage beschoeiing en trailerhelling hersteld
- De duikers zijn gereinigd met de laatste baggerwerkzaamheden
- De opmerkingen van het waterschap over de diepteschouw in de peilgebieden zijn eind 2024 uitgevoerd

- Het baggeren van peilgebied Giessendam (gemeentelijk beheer) is helemaal afgerond. Voor het baggeren door het waterschap in 2025 van peilgebied Giessendam moet de gemeente de ontvangstplicht baggeren betalen aan het waterschap.
-
- Niet in 2024 kunnen uitvoeren en naar 2025 verschuiven zijn onderstaande werkzaamheden. Er is soms een reden voor dat deze doorschuiven en soms paste het niet in de planning. Er waren vaak andere werkzaamheden die meer prioriteit hadden.
- De aansluitverordening moet geüpdatet worden. Dit valt onder de legesverordening. Per gemeente lopen de kosten voor een nieuwe aansluiting uiteen. Van 30 euro tot 1600 euro. Het concept is al gereed, moet nog gecontroleerd worden en vastgesteld in de raad
- De Hemel- en grondwaterverordening moet vastgesteld worden onder de Omgevingswet. Deze komt dan onder de regels op de kaart bij het Omgevingsplan. Deze verordening is in concept uitgewerkt, maar moet nog wachten op het gehele Omgevingsplan voor de gemeente
- De rookproeven aan de Parallelweg zouden dit jaar uitgevoerd worden, maar de aannemer had uiteindelijk geen tijd meer om dit te doen vanwege andere werkzaamheden die meer prioriteit hadden
- Het Calamiteitenplan wateroverlast en het Draaiboek aanvullende bemaling is dit jaar besproken bij de buitendienst. Hierbij waren medewerkers bij het waterschap (binnen- en buitendienst) aanwezig en medewerkers van binnen- en buitendienst van de gemeente
- Het rioolgemaal Havenstraat heeft nieuwe besturing nodig, deze zal Q1 of Q2 vervangen worden. Deze verplaatsen naar 2026 mede met het oog op de ontwikkeling van het braakliggende terrein van Den Breejen Shipyard.
- Het rioolgemaal Sluisweg en Langeveer moeten alternerend gaan werken, dit heeft een aantal voordelen waaronder energiebesparing en minder storingen in beide gemalen. Ook krijgt het rioolgemaal Sluisweg nieuwe besturing, want deze is verouderd
- Het rioolgemaal Emmastraat moet nieuwe besturing, omdat deze verouderd is. Eerst zou Havenstraat in 2025 nieuwe besturing krijgen, maar die van de Emmastraat is eerder aan de beurt. Ook gezien de bouwplannen voor bedrijventerrein van het Oog. Het afvalwater van het Oog gaat tijdelijk via rioolgemaal Emmastraat getransporteerd worden, omdat er nog geen rioolgemaal in het plangebied zelf is

Financieel

Het financiële overzicht laat zien dat in 2024 naar verhouding meer naar het reinigen en inspecteren van leidingen is gegaan. Dit kwam voornamelijk door achterstalligheid hierin. De herstelwerkzaamheden aan de riolering Nieuweweg/Middenwetering kostte ook veel. Het rioolgemaal Juliana van Stolbergstraat is helemaal vernieuwd, nieuwe pompen en nieuwe besturing.

3 Uitvoeringsplan 2025

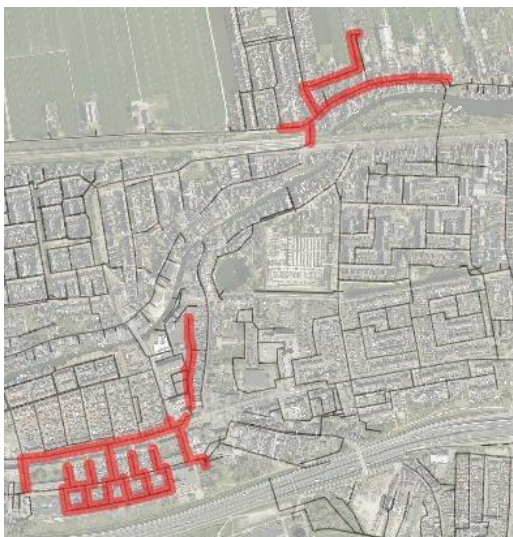
Een aantal beheer en onderhoud taken zijn doorlopend voor elk jaar. Het gaat om:

- Gegevens op orde (databaseer)
- Meer orde en structuur in de werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden. Van calamiteitenbeleid naar integrale aanpak van de assets in de gemeente
- Meldingen van bewoners in Fixi en McMain, het afhandelen en archiveren
- Reiniging en inspectie van de riolering
- Vervanging en herstel van schade
- Huisaansluitingen aanvraag
- Waterbergingslocaties realiseren

Taken voor 2025 zijn:

- Afvalwater
 - o Aansluitverordening updaten
 - o Foutaansluitingen mechanische riolering
 - o Emmastraat nieuwe besturing rioolgemaal
 - o Sluisweg nieuwe besturing rioolgemaal
 - o Sluisweg en Langeveer alternerend werken rioolgemaal
 - o Inspecteren van circa 7 km aan vrijverval riool
 - o Reinigen en inspecteren druk- en vacuümriolering
 - o Repareren 5 deelgebieden Giessendam-West (Schoef, Wolfseind, Van Leijdenstraat, Spaander en Reepijzer)
 - o Repareren grote gebied Giessendam-West (saté-riool), tussen Schapedrift
 - o Relinen straten Weideveld en Stationsstraat
 - o Vervangen gedeelte persleiding Wielwijk (AC-leiding), Peulenstraat-Zuid 36
 - o Vervangen zijstraat Kievit (t.h.v. nr. 14)
 - o Met de nieuwe aannemer voor reiniging en inspectie een plan maken voor het te reinigen en inspecteren deel van de gemeente
 - o Aansluitverordening herzien voor de huisaansluitingen van bewoners. Deze verordening is verouderd en moet herzien worden
 - o Rookproeven uit laten voeren (door Fa. Jongeneel) aan de Parallelweg, waar vermoeden is van hemelwaterafvoer op het vacuümsysteem
- Hemelwater
 - o Afkoppelplan
 - o Hemel en grondwaterverordening (Omgevingswet)
 - o Calamiteitenplan updaten
 - o Rookproeven Parallelweg
 - o Afkoppelen meenemen in vervangingsopgaven
 - o De hemelwaterverordening herzien en omzetten naar het format van de Omgevingswet. Het regent steeds vaker (in de winter) en daarom is het van belang om het hemelwater in goede banen te leiden.
- Grondwater
 - o Zie 'Hemelwater'
 - o Grondwaternotitie herzien, zie hemelwaterverordening
- Oppervlaktewater
 - o Baggeren
 - o Beschoeiingen

- Beschoeiingen: bij de baggerwerkzaamheden zijn op een aantal plekken schades ontstaan, de beschoeiing moet hier hersteld worden
- Het opknappen van de damwanden Knobbelzwaan en Blauwe Reiger
- Vervangen
 - Giessendam-West
 - Gemaal Sluisweg en Havenstraat
 - Inspecteren en reinigen: risico gestuurd bepalen welke leidingen eerst geïnspecteerd en gereinigd moeten worden. Daarnaast wordt de mechanische riolering ook gereinigd en geïnspecteerd
 - Vervanging: het vervangen van leidingen waar schade is geconstateerd of die aan het eind van hun levensduur zijn.
 - Giessendam-West: schade door onder andere palen door de leidingen omgeving Schapedrift, Koetshuis, Hallehuis
 - Kievit: veranderen van leidingen van huisaansluiting/strijkriool naar hoofdriool. Het gaat om Kievit 14, 16, 18, 20 en 22
 - Levensduur: na inspecteren van de riolering in de wijk Havenstraat
 - Vervanging gemaal: het gemaal Juliana van Stolbergstraat is aan het eind van de levensduur. Er zit nu een tijdelijke pomp in, maar het gemaal gaat helemaal vervangen worden, inclusief besturing
 - Databeheer: het op orde hebben van de data. Bij nieuwe leidingen, deze revisie inladen in het beheerpakket. Fouten uit de data halen en aanpassingen doen
- Vervangingsgebieden:
 - Na het inspecteren van deze gebieden, bepalen we of de leidingen vervangen moeten worden. Een deel is in 1988 en 1997 vervangen of van DWA (droogweerafvoer of vuilwaterafvoer) naar HWA omgebouwd. Als deze leidingen nog goed zijn, gaan we niet zomaar vervangen.

Figuur 1 In 2024 is de riolering in het gebied van Binnendams en Peulen Oost 60 jaar oud. De leidingen van Peulen Oost zijn van DWA/VWA naar HWA omgebouwd en kunnen weer jaren mee. De leiding van Binnendams is geïnspecteerd en niet aan vervanging toe.

Figuur 2 In 2024 is de riolering in het gebied de Havengebied 60 jaar oud. De leidingen zijn geïnspecteerd en moeten binnen nu en 10 jaar vervangen worden in verband met schadebeelden. Dit geldt alleen voor DWA/VWA. Het HWA heeft geen schade.

Doorlopend beheer en onderhoud

Voor het beheer van de watertaken is het belangrijk dat de gegevens op orde zijn. Dit betekent dat de belangrijkste gegevens in het beheerpakket verwerkt en up-to-date zijn.

Meldingen van bewoners gaan over schade, verstopping, verzakking, wateroverlast en andere meldingen over de watertaken. Deze meldingen komen binnen via Fixi, McMain, InProces of mondeling. Deze meldingen worden in behandeling genomen en vervolgens gearcheeerd.

Het reinigen en inspecteren van de riolering gaat via risico-gestuurde methode. Voorheen werd dit structureel gedaan en vervolgens alleen wanneer er een calamiteit optrad, bij gebrek aan rioolbeheerder. Het structureel reinigen en inspecteren betekende eens in de ongeveer 7 jaar. Dit betekent 12 km per jaar reinigen en inspecteren. Het risico gestuurd reinigen en inspecteren verloopt op basis van urgentie. De leidingen die behoren tot het hoofdstelsel, ouder zijn of waar vermoedens zijn van (chemische) lozing of calamiteit, die komen bovenaan de planning.

Wanneer uit de inspectie blijkt dat een leiding vervangen moet worden, omdat er schade is ontstaan, moeten deze werkzaamheden op korte termijn worden uitgevoerd. Dit hangt nog wel af hoe groot de schade is en of de weg erboven ook op de planning staat. Ook worden leidingen vervangen naar leeftijd, maar nooit nadat deze eerst geïnspecteerd zijn. Mocht de leiding na 60 jaar nog steeds in goede staat zijn, kan deze nog een aantal jaar mee.

Om meer hemelwater in en rondom stedelijk gebied op te kunnen slaan moeten meer waterbergingslocaties gecreëerd worden. Dit kan de gemeente niet alleen, maar moet we samen met de bewoners aanpakken. Het baggeren zorgt voor beter doorstroming van het oppervlaktewater en meer waterberging in het gebied. De beschoeiingen zorgen er onder ander voor dat de kades niet afzakken.

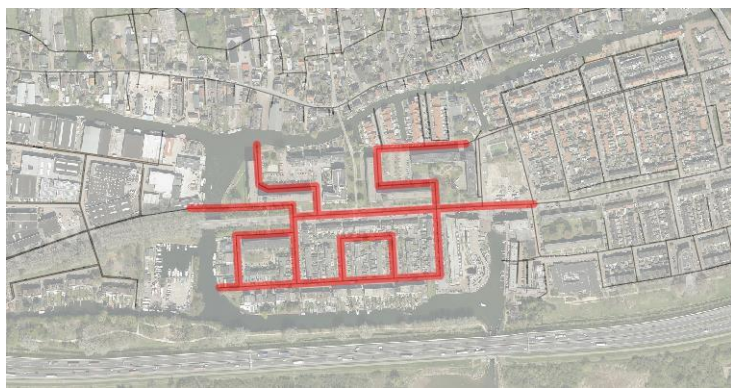
Het onderhoud van water-passerende bestrating wordt tot op heden nog weinig gedaan. Vegen is hierbij niet voldoende en werkt vaak averechts. De voegen gaan dan verstopt zitten. Het beste is om de voegen leeg te zuigen, zodat het afval verwijderd wordt (zoals een stofzuiger) en vervolgens de voegen weer te op te vullen met schoon voegmateriaal. De waterbergende voorzieningen onder de water-passerende bestrating monitoren we op

verschillende plekken in de gemeente. Dit doen we op de Talmastraat (parkeerplaats Albert Heijn) en in de Juliana van Stolbergstraat. De meetapparatuur kunnen we verplaatsen en dit willen we voor 2025 ook gaan doen. Door meer inzicht in het systeem weten we welke maatregelen we moeten nemen of wat maatregelen die we hebben genomen voor effect hebben op de waterberging.

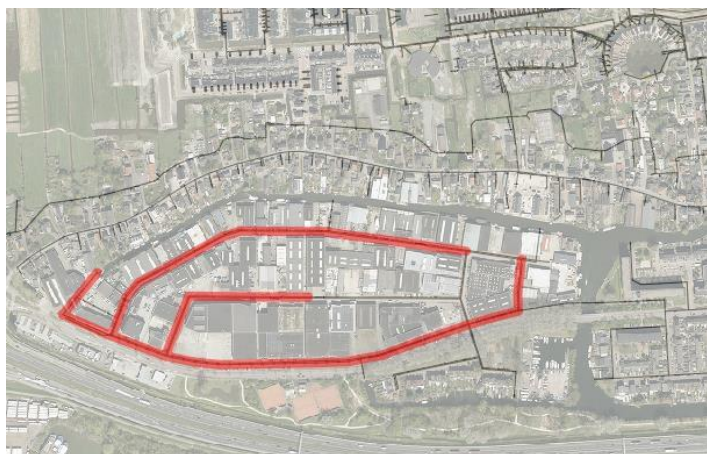
Meerjaren uitvoeringsplan

Een meerjaren uitvoeringsplan kan voor riolering alleen gemaakt worden op basis van theoretische levensduur. Voor de rioolleidingen in onze grondslag is dat gemiddeld 60 jaar. De meterprijs voor het vervangen van vrijval rioolleidingen ligt rond de 2000 euro. Hier komt nog circa 1000 euro bij als het gemengde stelsel omgebouwd moet worden naar een gescheiden stelsel.

Voor de jaren 2025, 2026 en 2027 zijn de leidingen van het vrijval riool theoretisch gezien niet aan vervanging toe. Er gaat alleen wel veel meter leiding vervangen worden in 2025 en mogelijk gaat dit ook door in 2026. Deze vervanging is niet voorzien, omdat het hier gaat om schade aan de riolering.

Figuur 3 In 2028 is de riolering in het gebied de Peulen West 60 jaar oud

Figuur 4 In 2029 is de riolering in het gebied van industrie de Peulen Oost 60 jaar oud dit is peulen west en daar is DWA HWA geworden en nieuw DWA/VWA aangelegd. Hier hoeft het riool ook niet vervangen te worden (tenzij er schade is).

Naast het vrijval riool hebben we in de gemeente ook mechanische riolering. Het gaat hierom drukriolering en vacuümriolering en de rioolgemalen van bemalingsgebieden. In 2024 is het rioolgemaal Juliana van Stolbergstraat aan vacuümgemaal Buitendams buiten

gerenoveerd. In 2025 staan rioolgemaal Sluisweg en Emmastraat op de planning. In 2026 staat Havenstraat en Pieter de Hooghstraat op de planning. Ook de gemalen Peulen en Wielwijk staan op de planning, maar het is nog niet bekend wanneer deze vervangen kunnen worden.

Om een poging te wagen wat te zeggen over de te verwachte kosten. Het is lastig om met de huidige stand van zaken van het beheer te zeggen welke rioolleidingen in de komende planperiode vervangen moeten worden. Dit komt mede door een onoverzichtelijk beheerprogramma en doordat niet alle meldingen van de buitendienst ook binnenkomen. Om iets te zeggen over grootschalige vervanging van riolering moet er ook gekeken worden naar de vervanging of renovatieplanning van onder andere wegen, groen en ruimtelijke ordening. Hier vallen Giessendam-West en Wielwijk (noord) onder.